

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1198/2025
04.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Милене Рашић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Матића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 13К бр. 66/2025 од 31.03.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 508/25 од 15.07.2025. године, у седници већа одржаној дана 04.11.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА – адвоката Николе Матића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду 13К бр. 66/2025 од 31.03.2025. године и Апелационог суда у Београду Кж1 508/25 од 15.07.2025. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду 13К бр. 66/2025 од 31.03.2025. године, у ставу I окривљени АА оглашен је кривим због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 1 године која ће се извршавати тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује на адреси улица ... број .. ГО Земун, Београд, уз примену електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција. Уколико окривљени једном у трајању до 12 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у затвору. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је ближе опредељено у ставу I изреке пресуде. У ставу II изреке пресуде окривљени АА ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело изазивање опште опасности из члана 278. став 4. у вези става 1. КЗ, одлучено је о трошковима кривичног

поступка и имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у ставу II изреке пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 508/25 од 15.07.2025. године делимично је усвојена жалба Вишег јавног тужилаштва у Београду и пресуда Вишег суда у Београду 13К бр. 66/2025 од 31.03.2025. године преиначена само у погледу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд окривљеног АА због извршења кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осудио на казну затвора у трајању од 2 године, док је у преосталом делу жалба Вишег јавног тужилаштва у Београду одбијена као неоснована и пресуда Вишег суда у Београду 13К бр. 66/2025 од 31.03.2025. године у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, у осуђујућем делу, захтев за заштиту законитости у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, поднео је бранилац окривљеног АА – адвокат Никола Матић, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи за предметно кривично дело или исте укине и предмет врати другостепеном или првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је неоснован.

Бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју образлаже наводима да је кривично дело за које је окривљени оглашен кривим кривично дело са бланкетном диспозицијом која се употпуњује одговарајућим материјално-правним прописом од којег зависи постојање тог кривичног дела, а у конкретном случају, окривљени ће бити крив ако је носио оружје супротно Закону о оружју и муницији („Службени гласник Републике Србије“ број 20/2015...14/2022). Суд у овој правној ствари то није учинио, тако да се не зна да ли се ради о ватреном оружју у смислу Закона о оружју и муницији или у смислу неког другог прописа и не зна се на основу ког закона окривљеном АА није било дозвољено ношење оружја.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног суда, не могу прихватити као основани.

Кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. КЗ чини онај ко неовлашћено израђује, преправља, продаје, набавља, врши размену или држи ватрено оружје, конвертибилно или онеспособљено оружје, његове делове, муницију, експлозивне материје или минско-експлозивна средства, док је у ставу 4. истог члана прописано да ће се ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. и 2. тог члана казнити затвором од 2 до 10 година („Службени гласник Републике Србије“ број 72/09, 120/12) – Закон важио у време извршења кривичног дела.

У конкретном случају, правноснажном пресудом у ставу I изреке окривљени је оглашен кривим да је неовлашћено носио ватрено оружје и муницију – пиштољ марке „Црвена Застава“ модел 70, калибра 7,65 милиметара, са обрušеним фабричким бројем и пет комада муниције калибра 7,65 милиметара у Београду ГО Земун, у парку у улици ... испред броја ..., на тај начин што је након краћег вербалног и физичког сукоба са оштећеним ББ отишао до своје зграде из стана узео предметни пиштољ, вратио се у парк испалио пројектил након чега се својим аутомобилом удаљио са места догађаја, при чему је током вожње из возила изнео ватрено оружје и спустио га на земљу, а био је урачунљив, свестан свог дела и његове забрањености, чије извршење је хтео.

Како из чињеничног описа дела у изреци првостепене пресуде произлазе сва објективна и субјективна обележја кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ, за које је окривљени и оглашен кривим, то су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани имајући у виду да је окривљени у време, месту и на начин ближе описан у изреци пресуде неовлашћено носио ватрено оружје и муницију.

Уједно, Врховни суд указује да, кривично дело из члана 348. КЗ нема бланкетни карактер, односно није кривично дело са бланкетном диспозицијом, а како то бранилац погрешно наводи у поднетом захтеву за заштиту законитости.

Поред изнетог, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је по ставу одбране, у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити. Наведену повреду закона бранилац образлаже наводима да суд не наводи тачно који Кривични законик је применио, а из чињенице да је Виши суд у Београду поступао у овој правној ствари, а не Трећи основни суд у Београду произлази да је примењен неповољнији закон по окривљеног. Наиме, у тренутку извршења кривичног дела дана 25.06.2013. године на снази је био Кривични законик („Службени гласник Републике Србије“ број 121/2012 од 01.01.2013. године) којим је прописана била максимална казна затвора у трајању од 10 година, а супротно томе суд је применио Кривични законик од 18.10.2014. године или каснији којим је прописана казна затвора у трајању од 12 година, а која диктира и надлежност Вишег суда у Београду.

Изнете наводе захтева Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога.

Окривљеном је стављено на терет да је кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 4. у вези става 1. КЗ извршио дана 25.06.2013. године. У време извршења кривичног дела на снази је био Кривични законик објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 72/09, 121/12 који се примењивао од 01.01.2013. године до 31.05.2017. године и којим је у ставу 4. прописано да ће се ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. и 2. овог члана казнити затвором од 2 до 10 година. Такође, неспорно је да је након извршења кривичног дела, односно у време суђења и пресуђења на снази био Кривични законик објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 94/16 који се примењује од 01.06.2017. године, а којим је у члану 348. став 4. прописано да ће се ко неовлашћено носи предмете дела из става 1. и 2. овог члана казнити затвором од 2 до 12 година.

Одредбом члана 5. Кривичног законика прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела (став 1.), док је у ставу 2. прописано да ако је после извршења кривичног дела измењен закон једном или више пута примењиваће се закон који је најблажи за учиниоца.

Имајући у виду цитирану одредбу члана 5. Кривичног законика неспорно је да се на учиниоца као правило примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а само изузетно ће се примењивати закон који је касније ступио на снагу, али само уколико је исти блажи по учиниоца.

Како, у конкретном случају, Кривични законик који се примењивао од 01.06.2017. године (измена објављена у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 94/16) није повољнији по окривљеног, обзиром да је виши максимум прописане казне - 12 година, а како је минимум исти и у време извршења кривичног дела и у време пресуђења (2 године), те како је окривљени оглашен кривим и осуђен на казну затвора у трајању од 2 године, то не стоје наводи да је на окривљеног примењен погрешан закон, односно закон који је неповољнији по њега.

Чињеница да је, у конкретном случају, у складу са Законом о уређењу судова поступао Виши суд у Београду, није од утицаја на примену члана 5. КЗ. Наиме, чланом 25. став 1. тачка 1) Закона о уређењу судова прописана је надлежност вишег суда, а у конкретном случају, да суди у првом степену за кривична дела за која је као главна казна прописана казна затвора преко 10 година. Како је у време суђења за ово кривично дело (члан 348. став 4. ЗКП) прописана казна била преко 10 година, то је надлежност Вишег суда у Београду заснована у складу са чланом 25. став 1. тачка 1) Закона о уређењу судова.

Уједно, Врховни суд указује да би позивање нижестепених судова на примену закона било нужно у ситуацији да је нови закон повољнији по окривљеног, а не и у ситуацији када се неспорно примењује закон који важи у време извршења кривичног дела, а како што је у конкретном случају реч.

У преосталом делу захтева за заштиту законитости бранилац означава и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, која је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Међутим, образлажући наведену повреду закона бранилац окривљеног у суштини указује на повреду закона из члана 440. ЗКП односно погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање оспоравајући доказну снагу извештаја о прегледу трагова употребе ватреног оружја НКТЦ бр. 234-2-10978/13 од 27.06.2013. године, износећи свој став да је наведени доказ таквог квалитета да се на основу њега не може закључити да је окривљени критичном приликом користио ватрено оружје, односно носио ватрено оружје.

Како повреда закона из члана 440. ЗКП, односно погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање не представља разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП, то изнети наводи захтева нису били предмет оцене Врховног суда у овом поступку.

Сходно изнетом, а како су неосновани наводи захтева за заштиту законитости којима се указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, то је Врховни суд, на основу члана 491. став 1. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа - судија
Мирољуб Томић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**